

colecția **monografii**

ALEXANDRA-CRISTINA TUDOR-TODORAN

EXERCITAREA AUTORITĂȚII PĂRINTEȘTI
ÎN COMUN DE CĂTRE AMBII PĂRINȚI

Cuprins

LISTA DE ABREVIERI.....	7
PREFAȚĂ.....	9
CUVÂNT-ÎNAINTE.....	11
CAPITOLUL I	
EXERCITAREA AUTORITĂȚII PĂRINTEȘTI ÎN COMUN ȘI ÎN MOD EGAL.	
CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE.....	19
1.1. Autoritatea părintească – scurtă incursiune istorică.....	19
1.2. O perspectivă actuală asupra noțiunii de autoritate părintească	24
1.3. Principiul interesul superior al copilului	32
1.4. Exercițarea autorității părintești în comun atunci când părinții conviețuiesc	36
1.4.1. Durata exercitării autorității părintești	38
1.4.2. Condițiile exercitării autorității părintești.....	39
1.4.3. Încetarea exercitării autorității părintești	40
CAPITOLUL II	
CONȚINUTUL AUTORITĂȚII PĂRINTEȘTI.....	43
2.1. Drepturi și îndatoriri părintești cu privire la persoana copilului	43
2.1.1. Obligația părinților de a crește și de a îndruma copilul	46
2.1.2. Obligația părinților de a supraveghea copilul	53
2.1.3. Obligația părinților de a ține copilul și de a cere înapoierea acestuia de la alte persoane	57
2.1.4. Dreptul părintelui de a consimți la logodna, căsătoria și adopta copilului	60
2.1.5. Obligația părinților de a da întreținere copilului	64
2.2. Drepturi și îndatoriri părintești cu privire la bunurile copilului.....	69
2.2.1. Dreptul și îndatorirea de a administra bunurile minorului	69
2.2.2. Dreptul și îndatorirea părinților de a reprezenta minorul sau de a încuviința actele juridice ale acestuia.....	71
2.3. Drepturile părintelui minor	77
2.4. Drepturile părintelui major care beneficiază de consiliere judiciară.....	78

2.5. Neînțelegeri privind exercitarea autorității părintești în comun	79
2.6. Soluționarea neînțelegerilor dintre părinți	82

CAPITOLUL III

EXERCITAREA AUTORITĂȚII PĂRINTEȘTI ÎN COMUN DUPĂ DIVORȚ	84
3.1. Aspecte introductive	84
3.2. Efectele divorțului asupra exercitării autorității părintești în comun	88
3.2.1. Stabilirea locuinței familiei după divorț – scurte considerente	89
3.2.2. Stabilirea locuinței minorului după divorțul părinților săi	91
3.2.3. Dreptul copilului la menținerea relațiilor personale oglindite în drepturile părintelui separat de copil	108
3.3. Exercițarea autorității părintești în comun atunci când divorțul se produce prin acordul soților pe cale judiciară	119
3.3.1. Acordul parental în procedura instanței de judecată	120
3.3.2. Ascultarea minorului în procedurile care îl privesc	122
3.3.2.1. Scurte variațiuni privind opiniile copilului și dreptul copilului la o opinie	122
3.3.2.2. Ascultarea minorului în procedura judiciară în cauzele civile	131
3.4. Exercițarea autorității părintești în comun atunci când divorțul se produce prin acordul soților pe cale extrajudiciară	141
3.4.1. Acordul parental în procedura notarială	142
3.4.2. Ascultarea minorului în procedura notarială	158
3.4.3. Modificarea acordului parental notarial	162
3.4.4. Acordul parental în procedura medierii	163
3.4.5. Ascultarea minorului în cadrul procedurii de mediere	167
3.4.6. Executarea acordului parental obținut în urma procedurii de mediere	168
3.5. Ancheta psihosocială în procedura judiciară civilă – factor important în stabilirea exercitării autorității părintești după divorț	175
3.6. Executarea hotărârilor judecătorești și a altor titluri executorii privitoare la minori	184

CAPITOLUL IV

EXERCITAREA AUTORITĂȚII PĂRINTEȘTI ÎN COMUN ÎN UNELE CAZURI SPECIALE	190
4.1. Filiația față de mamă	193
4.2. Filiația față de tată	198

4.3. Filiația în cazul copilului adoptat.....	202
4.4. Filiația în cazul reproducerii umane asistată medical cu terț donator.....	205
4.5. Exercitarea autorității părintești în cadrul familiei reconstituite	211
4.6. Exercitarea autorității părintești atunci când unul dintre părinți suferă de o boală psihică.....	212
4.7. Exercitarea autorității părintești în cazul solicitării schimbării de sex – transsexualismul.....	217

CAPITOLUL V

EFECTELE UNEI PANDEMII ASUPRA EXERCITĂRII ÎN COMUN A AUTORITĂȚII PĂRINTEȘTI.....

5.1. Aspecte introductive	221
5.2. Scurtă prezentare a apariției pandemiei generată de virusul SARS-CoV-2	222
5.2.1. La nivel global.....	222
5.2.2. La nivel european.....	223
5.2.3. La nivel național.....	223
5.3. Efectele pandemiei SARS-CoV-2 asupra prezumției mandatului tacit reciproc între părinți privind consimțământul administrării pentru minor a vaccinului împotriva COVID-19.....	226
5.4. Efectele pandemiei SARS-CoV-2 asupra acordurilor parentale	230
5.4.1. Păstrarea legăturilor personale cu minorul	230
5.4.2. Schimbarea locuinței minorului	234
5.4.3. Contribuția la cheltuielile de creștere, educare, învățătură și pregătire profesională a minorului.....	235
5.5. Efectele pandemiei SARS-CoV-2 asupra anchetelor psihosociale.....	238

CAPITOLUL VI

LUAREA UNOR MĂSURI URGENTE ÎN MATERIE DE MINORI ȘI DE FAMILIE: ORDONAȚA PREȘEDINȚIALĂ VS. ORDINUL DE PROTECȚIE ÎN CADRUL PROCEDURII CIVILE.....

6.1. Ordonanța președințială.....	242
6.1.1. Condiții speciale de admisibilitate a Ordonanței președințiale.....	243
6.1.2. Cazuri în care legea prevede luarea unor măsuri pe cale de Ordonanță președințială	248
6.2. Ordinul de protecție.....	250
6.3. Controlul administrativ realizat de Avocatul Copilului privind exercitarea autorității părintești	258

6.3.1. Prezentare generală.....	258
6.3.2. Activitatea instituției Avocatul Copilului în perioada pandemiei generată de virusul SARS-CoV-2 – scurte considerațiuni.....	260
CONCLUZII.....	262
BIBLIOGRAFIE CONSULTATĂ.....	269
ANEXE.....	295
Anexa nr. 1	295
Anexa nr. 2	299
Anexa nr. 3	300
Anexa nr. 4	301
Anexa nr. 5	302

ALEXANDRA-CRISTINA TUDOR-TODORAN

**EXERCITAREA AUTORITĂȚII
PĂRINTEȘTI ÎN COMUN
DE CĂTRE AMBII PĂRINȚI**

Universul Juridic
București
- 2024 -

Capitolul II

Conținutul autorității părintești

Drepturile și îndatoririle părintești, astfel cum sunt ele reglementate în cuprinsul art. 487-502 C. civ., nu susțin ideea de „autoritate” a părinților în raport cu copilul, ele fiind concepute în ideea „ocrotirii copilului de către părinți”¹²¹. În acest sens, autoritatea părintească a fost definită de legiuitorul C. civ.¹²² ca fiind ansamblul de drepturi care privesc atât persoana copilului, cât și bunurile copilului și aparțin în mod egal ambilor părinți. În acord cu cele exprimate în doctrină¹²³, această definiție pune în evidență dinamica acțiunii sociale pe care trebuie să o desfășoare părinții, ceea ce înseamnă că autoritatea părintească nu este o simplă stare juridică pasivă, ci un mod de acțiune anume direcționat într-un anumit sens care trebuie mereu acomodat cerințelor sociale.

În cele care urmează, în prima parte a acestui capitol vom analiza drepturile și îndatoririle părintești cu privire la persoana copilului, în cea de-a doua, drepturile și îndatoririle părintești cu privire la bunurile copilului, în cea de-a treia parte vom menționa despre situația părintelui minor, urmând ca la finalul capitolului să amintim câteva aspecte referitoare la neînțelegerile dintre părinți și la soluționarea acestora.

2.1. Drepturi și îndatoriri părintești cu privire la persoana copilului

Prealabil, este necesar a se preciza faptul că dispozițiile relevante în această materie din cuprinsul Codului civil, precum și din cuprinsul Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, nu asigură o sistematizare rigidă a drepturilor și îndatoririlor părintești cu privire la persoana copilului. În acest context, în literatura juridică de specialitate întâlnim clasificări diferite¹²⁴. Suntem îndemnați să nu privim cu

---

¹²¹ T. Bodoașcă, *Opinii privind „autoritatea părintească” în reglementarea Codului civil*, p. 28.

¹²² În cuprinsul dispozițiilor art. 483 alin. (1) C. civ.

¹²³ I.-D. Romoșan, *Rudenia. Izvor de drepturi și obligații*, Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea, 1999, p. 216.

¹²⁴ În acest sens, cu titlu de exemplu, a se vedea M. Avram, *Drept civil. Familia*, ed. a 2-a, revizuită și adăugită, pp. 488-497. Autoarea, sub titlul „Drepturi și obligații părintești privitoare la persoana copilului”, enumeră următoarele: Dreptul și obligația părinților de a stabili și păstra identitatea copilului; dreptul și obligația de a crește copilul (dreptul și

reticentă lucru acesta, întrucât ceea ce diferă de la un autor la altul este mai degrabă formula enunțului. Prin determinarea conținutului propriu-zis al drepturilor și obligațiilor părintești enumerate, în final se ajunge la același

---

obligația de a îngriji de sănătatea și dezvoltarea fizică a copilului; dreptul și obligația de a îngriji de educația copilului; dreptul și obligația de a îngriji de învățătura și pregătirea profesională a copilului; dreptul și obligația de a asigura supravegherea copilului; dreptul și obligația de a asigura întreținerea copilului; dreptul de a lua anumite măsuri disciplinare față de copil; dreptul de a cere înapoierea copilului de la orice persoană care îl deține fără drept; dreptul părinților la reunire cu copilul lor); dreptul părintelui de a avea legături personale cu copilul; dreptul de a veghea la creșterea, educarea, învățătura și pregătirea profesională a copilului; dreptul de a stabili locuința copilului; dreptul de a consimți la logodna, căsătoria și adopția copilului; dreptul de a contesta măsurile dispuse de autorități cu privire la copil și de a formula cereri și acțiuni în nume propriu și în numele copilului; a se vedea și A.R. Motica, *Dreptul civil al familiei*, ed. a II-a, pp. 333, 334, unde enumeră următoarele drepturi și obligații ale părinților privind persoana copilului: creșterea și educarea copilului; îngrijirea sănătății și dezvoltării fizice a copilului; supravegherea copilului; asigurarea întreținerii; stabilirea și păstrarea identității copilului; luarea unor măsuri disciplinare față de copil; cererea de înapoiere a copilului de la alte persoane; stabilirea locuinței copilului; dreptul părintelui de a avea legături personale cu copilul; dreptul de a consimți la logodna, căsătoria sau adopția copilului; a se consulta totodată și A. Bacaci, V.-C. Dumitrache, C.C. Hageanu, *Dreptul familiei*, ed. a 7-a, pp. 311-322, clasifică următoarele drepturi și îndatoriri părintești privitoare la persoana copilului: dreptul și îndatorirea de a crește copilul; dreptul de a îndruma copilul în alegerea religiei; dreptul și îndatorirea de supraveghere a copilului minor; dreptul de a cere înapoierea copilului de la alte persoane; dreptul de a stabili locuința copilului; dreptul și îndatorirea de a educa copilul, respectiv de a-i supraveghea și decide educația și pregătirea profesională; dreptul părintelui de a consimți la adopția copilului; obligația de întreținere; dreptul de a-l reprezenta pe minor în actele civile ori de a-i încuviința actele juridice; și pe E. Florian, *Dreptul familiei*, ed. a 6-a, pp. 537-549, unde clasifică drepturile și îndatoririle părintești privitoare la persoana copilului astfel: dreptul și îndatorirea părinților de a ține copilul; dreptul și obligația părinților de a da întreținere copilului; dreptul și îndatorirea părinților de a îndruma copilul; dreptul și îndatorirea părinților de a supraveghea copilul; precum și D. Lupașcu, C.M. Crăciunescu, *Dreptul familiei*, ed. a IV-a, pp. 555-565, unde drepturile și îndatoririle părintești privitoare la persoana copilului sunt clasificate astfel: dreptul și îndatorirea de a crește copilul, îngrijind de sănătatea, dezvoltarea, educația, învățătura și pregătirea profesională a acestuia (dreptul de a crește alături de părinți; dreptul de a fi crescut de ambii părinți; dreptul de a fi crescut în condiții care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială; dreptul de a nu fi separat de părinți); dreptul de a stabili locuința minorului; dreptul de a cere înapoierea minorului de la orice persoană care îl ține fără drept; dreptul de a avea legături personale cu minorul; dreptul de a consimți la adopția minorului; dreptul de a încuviința logodna și căsătoria minorului; dreptul de exprimare a opiniei cu privire la emanciparea minorului; dreptul și îndatorirea de a întreține minorul; dreptul și îndatorirea de a-l reprezenta pe minor, ori, după caz, de a-i încuviința actele juridice;